

Üniversitelerarası Açık Ders Malzemeleri Projesi Raporu

Türkiye Bilimler Akademisi, 19 Ekim 2006 tarihinde Üniversite Rektörlerine ilettiği bir mektupla, Amerika Birleşik Devletlerindeki "Massachusetts Institute of Technology (MIT)"de 2000 yılından beri yürütülmekte olan, Açık Ders Malzemeleri Projesi (Open Courseware Project) ve bu projenin İspanyolca konuşulan ülkeler, Çin, Japonya, Fransa, Hollanda, Hindistan, Vietnam ve Tayland'da ki benzer uygulamaları hakkında bilgi sunmuştu. Bu tür açık ders malzemelerinin Türkçeye çevrilmesinin ve yeni ders malzemelerinin hazırlanmasının Yüksek Öğretim Kurulunca da Türkiye'nin Yükseköğretim Strateji Raporunda stratejik seçimler arasında yer verilen bir husus olduğu bilinmektedir.

Türkiye Bilimler Akademisi Konseyi Türkiye için de çok yararlı olacağını düşünerek Açık Ders Malzemeleri Projesi (ADMP) adlı benzer bir projenin başlatılmasına aracı olma kararını ve bu tür projelerin başarılı olmasının üniversitelerin sahip çıkmasına bağlı olduğu düşüncesini ve Akademi olarak uygun ortamın sağlanmasına katkıda bulunmaya hazır olduğunu bildirmişti. Akademi, bu girişime olumlu yanıt veren 28 üniversite yönetimini, konuyu görüşmek, deneyimlerini paylaşmak ve benzeri bir projenin başlatılmasını tartışmak üzere, 23 Mart 2007 günü TÜBA'da bir toplantıya davet etmiştir.

YÖK, Devlet Planlama Teşkilatı, TÜBİTAK-ULAKBİM ve 24 üniversite temsilcisinin katılımıyla yapılan toplantıda, MIT ve diğer benzer Açık Ders Malzemeleri Projeleri ve ülkemizdeki üniversitelerin benzer uygulamaları gözden geçirilmiştir.

Görüşülen konular:

Açık Ders Malzemeleri Projesi hakkında:

- Benzer bir altyapının Türkiye için yararlı ve gerekli olduğu,
- Derslerin MIT ve benzeri projelerden uygun olanlarının Türkçeye çevrilerek öğretim üyelerinin ve öğrencilerin yararlanmasına sunulmasının önemi,
- Çalışmalara MIT Açık Ders Malzemeleri projesi kapsamında yer alan derslerden başlanması,
- Türkçeye içerik ve yapı olarak çevirisi uygun olmayan derslerin uyarlanması,
- Türkçeye çevirilerin belirlenecek bir öncelik sırasına göre yapılması,
- Derslerin güncelliğinin korunması için çeviri takviminin uzun olmaması

konularında fikir birliği sağlanmıştır.

Türk Üniversitelerinin benzer girişimleri hakkında:

- Üniversitelerimizde, öğretim üyelerinin bireysel girişimi olarak ders notlarını kişisel web ortamında veya üniversitenin bir açık erişim hizmeti içinde sunma çabalarının teşvik edilmesi,
- Yabancı dersleri çevirmenin yanı sıra üniversitelerimizin özgün Türkçe ders malzemelerini bir web ortamında tüm Türkiye'nin yararlanmasına sunmalarının desteklenmesi,

- Bu amaçla ulusal eşgüdüm ve farkındalığın sağlanması gerekleri dile getirilmiştir.

Sonuçlar:

- MIT Açık Ders Malzemeleri Projesi ışığında, gerekli girişimlerin yapılarak bu kaynağın Türkçe olarak Türk Üniversite toplumuna kazandırılması,
- Bunu gerçekleştirmek için, Üniversitelerimizin kendi aralarında bir konsorsiyum oluşturmaları,
- TÜBİTAK-ULAKBİM'in bu girişime altyapı ve hizmet desteği vermesi gereği,
- TÜBA'nın bu oluşumun gerekli aşamalarında destek vereceği,
- Açık Ders Malzemeleri'ni Türkçeye çevrilmesinin ve kullanıma sunulmasının kendi özgün Türkçe ders notlarını hazırlayan öğretim üyelerine katkıda bulunacağı,

vurgulanmıştır.

30 Mart 2007 tarihinde yapılan çalışma grubu toplantısında bu rapor ve konsorsiyum kurulmasına ilişkin protokol taslağı sonuçlandırılmıştır.

Ayrıca uluslar arası işbirliğini geliştirmek ve MIT'nin tecrübelerinden yararlanmak için Mayıs ayında İspanya'da yapılacak olan uluslar arası Açık Ders Malzemeleri konferansına Türkiye Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumunu temsilen Doç. Dr. Kürşat Çağiltay'ın katılımı tavsiye edilmiştir.

ÇALIŞMA GRUBU

Prof. Dr. Atila Barkana
Anadolu Üniversitesi

Doç. Dr. Doğan Atılgan
Ankara Üniversitesi

Doç. Dr. Kürşat Çağiltay
Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet Arslan
Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Ali Ekrem Özkul
YÖK

Prof. Dr. Metin Gürses
TÜBA

Prof. Dr. Cem Saraç
TÜBİTAK-ULAKBİM